

Сухорукова А. Л.,
канд. наук з державного управління,
доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ВІДНОВЛЕННЯ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ: РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Воєнна агресія Росії проти України, яка почалася в 2022 році, призвела до гуманітарної катастрофи, порушення територіальної цілісності та суверенітету держави, втрати тисяч життів і здоров'я людей, руйнування інфраструктури та економіки. Серед наслідків воєнного конфлікту на ринку праці можна виділити такі компоненти: зростання рівня безробіття; масова міграція за кордон; зниження якості життя; інфляція.

Вторгнення Росії вплинуло на ринок праці в Україні значною мірою, що призвело до високого рівня безробіття та зменшення можливостей працевлаштування. Багато підприємств були змушені закритися або скоротити персонал, що ще більше загострило проблеми, з якими стикаються працівники у пошуку стабільної роботи. Це призвело до зростання конкуренції серед працівників за обмежену кількість вакансій, а також до зниження заробітних плат і погіршення умов праці. Безробіття призводить до збільшення бідності і залежності від соціальних допомог, що негативно впливає на психологічний стан людей.

Однак за даними Міністерства фінансів України та Державного центру зайнятості можна побачити, що за два роки повномасштабного вторгнення Росії на територію України рівень безробіття поступово зменшується.

Відомо що за січень 2024 року кількість безробітних складала 101,4 тис. населення, що вже на 5,3 тис. чоловік більше ніж на кінець 2023 року.

Воєнні дії з боку Російської Федерації спричинили зростання рівня безробіття в Україні, яке НБУ оцінив у 21,1% у 2022 році. Протягом наступних років на тлі зростання економіки рівень безробіття поступово знижуватиметься: у 2023 році - до 18,3%, у 2024 році - до 16,5%, а у 2025 році - до 14,7% [3].

На початку повномасштабного вторгнення рівень заробітної плати не змінювався, в деяких випадках навіть знижувалася, оскільки керівники платили лише суму за простою персоналу, яку керівники визначали самостійно, що складала не менше третини заробітної плати робітників. Також доволі сильно зросла частка жінок на ринку праці та попит серед людей віком від 18 до 25 років.

Згідно з даними сайту Work.ua спостерігається стрімке зростання середньої заробітної плати у порівнянні січня 2024 р проти січня 2022 року.

Найбільше зростання спостерігається в Херсонській (82%), Донецькій (59%), Закарпатській областях (58%). Найменше зростання спостерігається у таких областях: Київська (20%), Одеська (23%), Харківська (25%).

Також важливим фактором впливу на ринок праці є масова міграція, що призвела до значної втрати робочих місць і конкуренції на ринку праці, а також збільшення соціального напруження у країні. Багато людей були змушені шукати роботу за кордоном або перекваліфікуватися для роботи в інших галузях.

Надзвичайна ситуація також призвела до збільшення напруженості між різними соціальними групами населення, загострення економічної ситуації та зменшення інвестиційної привабливості країни. В нинішній ситуації зміцнення економіки та підтримка соціальних програм стають надзвичайно важливими завданнями для країни.

За даними ООН, станом на серпень 2023 року кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні складала понад 5 млн осіб, з них близько 3 млн осіб перебували на підконтрольних уряду територіях, а 2 млн осіб - на окупованих Росією територіях Донбасу та Криму. Близько 8 млн осіб виїхали за кордон, переважно до країн Європейського Союзу, США, Канади, Туреччини та Ізраїлю. Найбільше українських біженців прийняла Польща - близько 2 млн осіб [5, 6].

Щоб забезпечити стабільність економіки та соціального захисту громадян необхідно використовувати комплексні підходи та ефективні заходи з боку уряду. Наразі важливо активізувати програми підтримки працівників, розвивати нові сфери зайнятості та стимулювати інвестиції в економіку. Тільки таким чином Україна зможе подолати наслідки війни та забезпечити стаке економічне зростання для всіх своїх громадян.

Список використаних джерел

1. Бобровська Н. В., Сухорукова А. Л., Бурковська А. І. Трансформаційні процеси бізнес-середовища в контексті європейської інтеграції України (English). Modern Economics. Електронне наукове видання з економічних наук. №34. Вересень 2022. Миколаївський національний аграрний університет, 2022. С.13-20.

2. Міністерство фінансів України. Рівень безробіття 2022 р.

URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/register/2022/>

(оновлено 20.02.2024)

3. Міністерство фінансів України. Рівень безробіття 2023 р.

URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/register/2023/>

(оновлено 20.02.2024)

4. Укрінформ URL: <http://surl.li/mxafm> (дата звернення 06.05.2024)

5. Work.ua. Впевнене зростання: як змінилися зарплати українців за рік.

Дослідження Work.ua від 2023 року

URL: <https://www.work.ua/articles/analytics/3121/> (дата звернення

30.06.2023)